

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Malderi Episcopi Antverpiensis S. Th. quondam
Louanij Professoris Tractatus De Sigillo Confessionis
Sacramentalis**

Malderen, Jan van

Antverpiæ

Capvt XVII. An complicis peccatum cadat sub Sigillum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41093

do tantum quædam id suadet utilitas sine necessitate. Salutaris etiam est regula, non oportere nec posse Confessarium à pœnitentè exigere, quod ipse pœnitens non tenetur præstare. Non ergo petat in Confessione detectionem tertiæ personæ, quæ hoc aut illud peccatum admisit, suasit aut procuravit: & etiam si fortè iam à pœnitente detecta sit, non petat consensum eam ulterius extra Confessionem reuelandi; non enim tenetur eum pœnitens dare: & etiam tali licentia obtenta (quam fortè putauit se debere concedere confitens) non potest Confessor vii, vt dicemus Capite sequenti.

CAPVT XVII.

*An complicitis peccatum cadat sub
Sigillum.*

NON hîc propriè inquiritur, an complicem teneatur pœnitens in Confessione exprimere; sed solum, an quando expressit, Sacerdos teneatur tamquam Secretum Confessionis illud celare. Duo tamen hîc ad propositum nostrum præmitti possunt dubia. Vnum illud ipsum, an possit, aut etiam teneatur pœnitens complicem reuelare in Confessione. Alterum, an quando confitens est Sacerdos, & peccatum audiendo

diendo Confessionem est admissum, teneatur illud cum detectione peccati eius, à quo fortè indebitè absoluit, detegere. v. g. Audiuit simoniacum, & simonia erat Superiori referuata, an possit confiteri se à simonia absoluendo potestatem suam excessisse, si id fieri non possit quin Confessarius veniat in notitiam aut suspicionem, quisnam fuerit iste simoniacus.

Ad prius quod attinet, sunt tres sententiae. Vna dicit absolutè, posse & teneri peccantem reuelare complicem in Confessione, quando ratione complicitis noua species & malitia distincta exurgit in peccato. Ita tenet Gerson Alphabeto 41. litera F. circa finem: citatur etiam pro ipsa Bernardus in Formula honestæ vitæ: *De nullo prorsus sinistra loquaris, quantumcumque sit verum vel manifestum, nisi in Confessione, & hoc ubi non potes aliter manifestare peccatum tuum.* Verùm rectè monuit Bellarminus, non esse hunc Tractatum D. Bernardi. Tenet apertè cum prima hac sententia Paludanus in 4. d. 21. q. 3. art. 2. conc. 2. Sà v. Confessio, num. 18.

De complicitis reuelatione in Confessione tres sententia.

Secunda est sententia, debere in Confessione complicem explicari, quando integritas Confessionis id requirit: sed si inde infamaretur apud hunc, esse prius tentandum
num

num alteri ignoto possit confiteri; aut num huic, ignoto habitu aut mutata voce, ita ut non veniat in notitiam Confessarij confitens aut complex. Itaq; reuelationem complicis non nisi omnibus remedijs alijs tentatis permittit, vtpote quando non potest confitens esse ignotus Confessario, aut alio modo non potest ista complicis circumstantia explicari, quò non veniat in notitiam Confessarij in particulari eius persona: ideoque si reperiri possit alius Sacerdos, cui vel persona complicis, vel etiam ipsius confitentis sit ignota, dicit eum esse adeundum. Ita tenet Suarez; qui tamen putat non opus esse adire alium Confessarium ignotum, quando id molestum esset, & esset in præcepto Confessio ratione Communionis Paschalis, aut ratione aliqua alia. Idem tenet Vasques q. 91. art. 2. dub. 3.

Tertia sententia absolutè negat posse peccitentem explicare complicem, quado persona eius in particulari innotesceret Confessario, & apud Confessarium infamaretur, etiamsi alteri confiteri non possit. Fatetur tamen esse complicem reuelandum apud ignotum Sacerdotem, exigente id integritate Confessionis. Ita tenet Nauarrus Ench. cap. 7. num. 1. & sequētibus, & in Cap. Consideret, de Pœnitentia, d. 5. Tenet idem Innocen-

nocentius in c. Omnis, de Pœnitentiis & remissionibus: Marfilus, Armilla, Hostiensis, Viguerius, Canus, citati apud Suarem disp. 34. sect. 2. Tomo 4. in tertiam Partem. Bañes 2. 2. q. 23. art. 8. Fauet etiam Caietanus in Summula, verbo Confessio, conditione 3. & 10. quamuis obscure loquatur & ambigè de famæ alienæ læsione, ita vt Lectorem teneat suspensum, an intelligat læsionem quam facit confitendo pœnitens, an illam quam timetur facturus Confessarius.

Hæc sententia est probabilis. Integritas enim Confessionis solet interdum excusari Probatur sententia Nauarri. grauibus de causis; vtpote si Sacerdos complici sit nociturus: tunc enim, vt omnes fatentur, non potest pœnitens exprimere complicem. His autem causis videtur annumeranda ea læsio famæ, quam apud Confessarium complicitis persona incurrit: est enim ea grauis, & omnino talis, vt extra Confessionem sit detractio mortalis culpæ, narratio illa peccati complicitis. Secundò, quæ reddunt odiosam Confessionem, non sunt facienda in fauorem Confessionis: tale quid autem est explicatio complicitis cum læsione famæ eius. Tertiò, Christus non instituit legem positiuam de integrè confitendo contrariam legi naturæ de non lædenda fama proximi

160 IO. MALDERI TRACTATVS
proximi per detractionem. Quarto, non
peccat contra integritatem Confessionis,
qui iusta de causa subicit circumstantiam
sibi aut alteri nocituram si reueletur huic
Confessario, qui fortè complicem prodeat,
aut ei in spiritualibus vel temporalibus no-
cebit, modò alias peccati sui speciem & gra-
uitatem vt potest explicet, & paratus sit me-
liore opportunitate, cessante hoc impedi-
mento, huic vel alteri Sacerdoti minus no-
ro, & personarum, de quibus agitur, minus
gnaro, circumstantiam istam aperire, & da-
ta eiusmodi facultate aperiat, vt fatentur
Doctores alioqui alterius sententiæ. Neque
enim satis ostenditur, quare non sit iusta
causa tacendi complicem iactura illa famæ
quam ipse incurreret apud Confessarium,
quam iacturam etiam bona pecuniæ summa
libenter redimeret. Confirmatur à simili,
quia pœnitens non tenetur confiteri per in-
terpretem, idè quia vt confiteatur, non te-
netur infamiam apud interpretem, quan-
tumuis Secreti tenacem, incurrere. Eadem
ratione videtur pœnitens excusari à reuela-
tione complicitis, imò potiori, cum suæ famæ
sit dominus, non complicitis, & ipse multum
spiritualis boni per Confessionem sibi con-
quirat, non autem complex.

Itaque hæc sententia præualet pondere
ratio-

rationum & intrinsecorum argumentorum, quamvis contraria sit communior: quod satis ipse Vasques videtur fateri; qui cum huius sententiæ rationes commendet, in alteram tamen sententiam aliorum auctoritate trahitur. Cuius apud Victoriam potissimum duo sunt fundamenta: Vnum, quod præceptum de integritate Confessionis sit maius quam præceptum de conseruanda fama proximi, quando vrimur iure nostro. Alterum, quod hæc non sit propriè diffamatio, eò quod Sacerdos teneatur Secreto. Verumtamen, vt verum fatear, eiusmodi argumenta parum firma sunt. Confessio enim, siue secretò fiat siue publicè, eiusdem est naturæ, quando Sacramentalis est; Sacramentorum autem materiæ à Christo Domino sunt determinatæ. Certum autem est, quod integritas Confessionis non obtineret, dum publicè fit, complicem detegi, ne inde turbæ excitentur: quales Constantinopoli sub Nectario excitatæ sunt per mulierem, quæ publicè fassa est se in Ecclesia cum Diacono peccasse.

Quomodo igitur ex Christi instituto integritatem eius, quæ communis est etiam publicæ Confessioni, dicant seruandam cum infamia complicitis, nondum video.

Si dicas, parua cum infamia eius fieri posse;

L non

non cum magna; quomodo Canus dicit puellam posse complicem detegere & non detegi ab ipso, eò quòd infamia ex fornicatione feminæ sit maior: oppono, magnum & paruum posse quidem imparitatem peccati adducere; sed quomodo, cum magna infamia sit grandis culpæ, minor sit non culpæ saltem minoris, nondum capio: præsertim cum proportione seruata, videatur, ubi in usu esset Confessio publica, æquè sibi debere imputare complex, quòd publicè solum peccatum detegatur, ac quòd secretè tantum, quando Confessio secretè tantum fieri solet. Ceterum non est etiam solida distinctio alia Cani, qui permittit in mortis articulo maiorem libertatem detegendi complicem, quàm extra eiusmodi periculum. Si enim sit læsio proximi, & abstinere ab ea possis, imò debeas, confitendo dum sanus es, teneris etiam moribundus; præsertim cum nihil inde solatij habeas, satis certus tutò omitti eiusmodi reuelationem complicitis.

Verum aliter defendit hanc sententiam Suarez, qui dicit non esse infamiam complicitis, vt integrè confitearis eius personam detegere: esse enim solùm detractionem materialem, cum ius habeas integrè peccatum tuum te ipsum accusando in foro

Pœni.

Pœnitentiæ explicandi, non obstante famæ aliqua læsione in complice.

Omnibus expensis, tandem resoluo, communem sententiam esse retinendam tamquam satis probabilem, donec Ecclesia aliter non statuerit, cuius in omnibus saluum sit iudicium: ita tamen eam teneo limitatam, sicut limitant citati in secunda Sententia; nimirum ut tum demum sit explicandus complex Sacerdoti cui notus est, quando non inuenitur cui notus non sit. Secundò, limito cum Bonaventura, etiamsi complex variet speciem, aut multum grauet, fieri posse ut teneatur pœnitens abstinere à particulariori eius expressione, sed solum possit dicere, Peccaui cum quodam cognato meo, &c. quæ limitatio est communis. Addit Maior, eum qui cum sorore peccauit, & plures habet sorores, posse defungi dicendo, quòd cognouerit consanguineam in primo gradu; si tamen sit coniugata, etiam hoc exprimendum esse. Limito Tertio, non esse hanc sententiam communem practicandam in complice materiali; puta in illa persona, quæ socia quidem facti, sed criminis non fuit: multò minus in ea persona quæ tantum fuit obiectum peccati. Ratio est, quia in talibus non æquè vitur pœnitens iure suo. Rem istam breuiter com-

*Præfertur
sententia
cōmuniō.*

prehendit Synodus Leodiensis, celebrata anno Domini millesimo quadringentesimo quinto, his verbis: *Item inhihemus Sacerdotibus statuendo & omnibus Confessoribus, ne à confitentibus nomina illorum cum quibus peccauerunt inquirant, vel circumstantias per quas possint nomina eorum designari. Quod si fecerint, ab officio audiendi Confessiones nouerint se ipso facto esse suspensos. Et Sacerdotes primò inhibeant confitentibus, ne nomina illorum cum quibus peccauerint exprimant, nisi fortè inueniantur deliquisse cum patre spirituali, vel carnali, aut aliquo casu sine quo non posset plenè confiteri. Et tunc confitens non dicat proprium nomen illius cum quo peccauit; sed in genere dicat, Peccaui cum Sacerdote, Clerico, Monacho, Monacha, & similibus. Rectè in eamdem sententiam scribit D. Thomas in Opusculis, Responzione ad Lectorem Bisantinum ad q.6. his verbis: Si speciem peccati exprimere non possit, nisi exprimendo personam cum qua peccauit, puta si cum sorore concubuit; necesse est, ut exprimendo peccati speciem, exprimat personam. Sed si fieri potest, debet querere talem Confessorem, qui personam sororis penitus non cognoscat.*

Sententia ergo D. Thomæ est, ad nullum alium finem in Confessione esse reuelandum

dum complicem, nisi vt explicetur propriū
 peccatum; neque sufficere, quòd eo fine
 complicem reueles, vt excuseris, nisi quan-
 do aliter explicare proprium peccatum non
 potes nisi sic nominando complicem, vt
 persona eius innotescat Confessario. Sentit
 ergo, quando alius adiri potest, non posse
 reuelari apud eum qui personæ habeat aut
 facilè habere possit notitiam. Vnde colli-
 go, etiam quando Confessarius non nouit
 complicem, non esse eum nominandum, si
 id non requirat peccati propriij explicatio.
 Quando autem nouit, ne quidem esse no-
 minandum, etiam si explicatio propriij pec-
 cati hoc requirat, sed alium esse adeundum
 qui non nouerit; quod cùm hodie facile sit,
 semper est practicandum. Quare autem si-
 ne necessitate complex non sit reuelandus,
 ratio D. Thomæ est, Prima, quia læderetur
 fama eius: Secunda, quia denuntiandi pec-
 catum forma est præscripta Matth. 18. con-
 tra quam agere non licet. Tertia, quia li-
 cet confitenti oporteat credere pro & con-
 tra se, tamen contra alium non est ei cre-
 dendum in Confessione, ne detur occasio
 fictæ Confessionis & fraudulentæ infama-
 tionis. Viderur D. Thomas excipere casum
 quo concurreret simul correctionis ordo à
 Domino institutus; sed dubiè loquitur, &

reuerà non videtur facile posse dari casus, quo in Confessione pro correctione, serua-
to ordine à Christo præscripto, reuelandus
sit complex, vt infra dicemus. Hæc ergo
sententia in praxi secura est.

Dices: Nauarrus videtur solidè ostende-
re suam esse tenendam, relicta communi,
eò quòd nitatur fundamento ex textu & ra-
tione petito, cui responderi non potest ab
iis qui communem sequuntur. Respondeo,
verum esse, quòd opinio fundata in ratione
vèl textu, ad quem responderi non potest,
fit præferenda opinioni communi, quando
manemus in illis quæ sunt Iuris naturalis
tantùm: quando autem agitur de Iure di-
uino positiuo, contingit interdum præfe-
rendam esse communem opinionem illi
quæ pro se habet rationem naturalem, cui
ex principiis naturalibus responderi clarè
non potest. Communis enim opinio magis
censetur niti traditione, ex qua rem istam
haurire oporteat. In proposito autem sentio
etiam in sententia Nauarri concedendum,
potuisse Christum Dominum statuere, vt
quando aliter tuum crimen explicare non
potes, possis exprimere complicem. Si po-
tuerit ita statuere, communis opinio effi-
cit, vt præsumptio apud nos meritò praua-
leat, ipsum ita instituisse. Itaque in re Sa-
cramen-

cramentaria, quæ Diuinæ institutionis est, meritò eam sequimur tamquam iudicem, quid statuerit Deus; qui cum sit Dominus vniuersorum, potuit de fama complicitis statuere quod placuit.

Alterum nostrum dubium de Sacerdote, qui non rectè absoluit à simonia, an possit illud confiteri exprimendo simoniam, si eâ expressâ Confessarius resciscet quisnam fuerit iste simoniacus: aut de Sacerdote, qui tantùm duos secum habet Sacerdotes, quorum vnum malè absoluit ab irregularitate, an possit tertio illud suum peccatum fateri prodendo sibi confessum. Dominicus Soto, quamuis subdubius, probabilius putat posse, adeoque debere confitendo exprimere. ita in 4. d. 18. q. 4. art. 5. & de Secreto, membro 3. q. 4. Idem docuerat Gabriel in 4. d. 21. q. 1. art. 3. dub. 1. casu 5. Sed contraria opinio, quæ negat posse, est communis Doctorum, & vera: obligatio enim Sigilli est maior, quàm integritatis materialis Confessionis: Sigilli enim obligatio, vt patet ex dictis, est Iuris diuini positiui, Sacramentalis & naturalis: integrè autem confiteri occultissima peccata, est Iuris diuini merè positiui, vt obseruat & vrget Maior ad hoc propositum, estque affirmatiui præcepti, & multis aliis modis contingit non obligare.

*Nō est pro-
denda Con-
fessio, ut
rectē confi-
tearis.*

Iubemur enim integrè confiteri, quatenus est moraliter possibile; non reuelare autem Confessionem vllō casu. ita Petrus Ledesma de Pœnitentia, cap. 22. Nugnus in Supplementum q. 11. art. 1. Nauarrus c. 8. Enchiridij, Suarez disp. 33. sect. 1, n. 18. Vasques q. 94. art. 4. dub. 4. qui pro eadem sententia citat Richardum, Paludanū, Scotum, Siluestrum. Assentit etiā Henriques lib. 3. de Pœnitentia c. 19. n. 5. Estius in 4. d. 17. §. 14. Gabriel in 4. d. 21. Toletus lib. 3. c. 16. idem tenent Siluius & Adrianus in 4. Melchior Canus de Pœnitentia p. 5.

Dices: Ideò institutum est Sigillum, ut homines integrè confiteantur; ergo magis oportet integrè confiteri, quàm seruare Sigillum. Antecedens patet, quia rectē communis sententia dicit, ideò Secretum istud obligare, ne homines ab integrè faciendâ Confessione deterreantur. Sequela est euidentis per maximam, Propter quod vnumquodque tale, ipsum magis est tale. Respondeo, sequelam non esse firmam, quia quando violaretur Sigillum hîc & nunc propter integritatem Confessionis huius Sacerdotis, esset occasio pluribus aliis hominibus non confitendi integrè, si scirent etiam per Confessiones Cōfessariorum posse notitiam suorum peccatorum hac ratione propagari.

Contra-

Contrarium igitur aduersæ opinioni argumentum potius habemus, ex eo quòd Sigillum conducat integritati & libertati Confessionis. Obseruo tamè, non malè ab Adriano annotari, quòd talis debeat peccatum suum fateri eo modo quo potest, sine prodicione auditæ à se Confessionis, confitendo in genere quòd indiscretè & perperam Sacramentum absolutionis impendit. Vbi etiam illud aduerto, cuius & suprà monui, non esse eandem rationem complicitis, & eius qui potius obiectum fuit peccati: in proposito autem ille irregularis non fuit complex in mala absolutione, sed obiectum circa quod malè absoluens peccauit.

*Confessarius
confitendo
fateatur se
malè ab-
soluisse non
dicendo
quem.*

His præmissis, videamus quid dicendum de proposito nostro principali, vtrum sub Sigillum cadat peccatum complicitis à pœnitente detectum. Certissimum est Sigillo comprehendi, siue fuerit ex iusta necessitate detectum, quod licere, ex communi sententia diximus; siue peccatum fuerit in ipsa detectione, vtpote quia non erat necessaria absolutè ad explicandum proprium peccatum; vel licet esset necessaria, adiri poterat alius Sacerdos non noscēs complicem, quod hodie propter priuilegia Religiosorum est facillimum. Itaque non necessariò detectus, est necessariò celandus. Responsio nostra est

*Complicitis
peccatum
celandum.*

communis sententia omnium. Tenet eam Suarez disp. 34. sect. 3. Vāsques q. 93. art. 4. dub. 5. Adrianus in 4. Petrus Ledesma de Pœnitentia, cap. 22. Bañes suprâ, Nugnus in Supplementum q. 11. art. 2. Astipulatur Concilium Leodiense celebratū anno 1449. cuius verba Capitulo quarto ita habent: *In Confessione caueant Sacerdotes, quòd si confitentes nomina eorum indicauerint cum quibus peccauerint, secretum teneant sicut confitentis peccatum.* Ratio est, quia ex reuelato peccato complicitis adeò magna sequuntur incommoda in odium Confessionis, vt quando reuelatio timeretur, non teneretur complicem pœnitens exprimere, vt patet ex dictis. Deinde, complices sint Titius & Liuia, & vterque fateatur peccatum suum vni & eidem Sacerdoti; nisi complex sit sigillatus, poterit Titio ex confessione Liuiæ, & Liuiæ ex confessione Titij Sacerdos obiicere peccatum suum. Adde, quòd apud alios etiam via facilè sternatur ad reuelandum peccatum confitentis, si complicitis peccatum per Sacerdotem prodatur. Deinde, vt dictum est Cap. xv. quæcumque occasione sui peccati explicandi pœnitens in Confessione dicit, cadunt sub Sigillum, etiamsi superflue addita sint. Adde ex Adriano; Sicuti ex parte Confessarij tenetur celare interpres, tamquam

quam accessorius ad excipiendum Confessionem; ita ex parte confitentis merito debet celari complex, tamquam accessorium quid faciens pro explicanda Confessione, siue benè siue malè interim complex ipse prodatur à pœnitente.

Quæres, an saltem sine vlla relatione ad confitentem possit Cōfessarius reuelare peccatum complicitis, dicendo, v. g. quòd fornicatus sit, & non addendo cum qua. Respondeo, non posse. Ita idem Adrianus. Ratio est, quia Confessio non tantùm redditur odiosa detectione peccati ipsius confitentis, sed & detectione peccati complicitis, & Secretum commissum est, non tantùm in ordine ad personam confitentis, sed etiam in ordine ad personam complicitis. Idem sentit Sotus de Tegendō secreto, membro 3. q. 4.

Quæri & istud hîc potest, an reuelans complicem incurrat in pœnam Canonis, *Pœna reuelantis complicem.* Omnis vtriusque. Attigit hoc dubium Petrus Ledesma de Pœnitentia, cap. 22. & videtur in aientem partem propendere. Dispositio enim cap. est contra eum qui reuelat peccatum in Confessione detectum. Videtur idem tenere Nugnus in Suppl. q. 11. art. 2. quod verum existimo, quando non intercessit consensus pœnitentis in reuelatione, etiam si intercessisset cōsensus complicitis.

At

*Etiam de
consensu
pœnitentis
non licet
reuelare
complicem.*

At quæres, an Sacerdos ex consensu solius pœnitentis, sine consensu complicitis, possit reuelare peccatum complicitis, quod in Confessione audiuit. Affirmat Suarez, negat Vasques; qui & illud addit, opus esse vt seorsim extra Confessionem historiam pœnitentis narret, si velit Confessario fieri licitum loqui de peccato complicitis. Verum licet factis verisimilis sit sententia Vasquij, non probo istud cõsiliu, quasi multum expediens; quia, vt patet supra ex Cap. iv. idem ferè est, siue seorsim repetat, siue tantum in Confessione dicat, modò det licentiam reuelandi. Quòd verò dicat Vasques, requiri consensum etiam complicitis; Suarez reprehendit, tamquam ad praxin inidoneum. Si enim silentium de complice ita obliget, vt requiratur eius consensus, antequam de peccato eius loqui liceat, & facultas loquendi de illo peccato complicitis consensum postulet, numquam peti à complice poterit ille consensus.

In quæstione ista aduerto, complicitis peccatum non tegi ita ex vi Sacramenti, sicut peccatum ipsius pœnitentis; quod tegitur, vt significetur Deum tegere peccata per Confessionem remissa; sed tegitur tamquam pars accusationis huius secretissimæ, qua seipsum plenè accusare non potuit pœnitens
fine

sine accusatione aliqua complicitis. Accusatio autem ista idèd sub Secreto est seruanda, ne Confessio fiat odiosa: quamuis autem odiosam non reddat Confessionem, si pœnitentis peccatum reueletur ex ipsius consensu; manet tamen adhuc odiosa, si de consensu solius pœnitētis Sacerdos reuelet peccatum etiam complicitis: quamuis enim in necessitate vitæ possis vti equo proximi ad fugiendum hostem aut latronem, non licet tamen de equo illo tibi disponere vlteriùs. Itaque licet famæ aliquod detrimentum permissus sis à Deo facere proximo pro vita tua spirituali seruanda, non tamen licet tibi vlteriùs de fama proximi disponere, cum non sis eius dominus sicut propriæ famæ. Quatenus ergo te concernit peccatum, potes dare facultatem reuelandi ex iusta & rationabili causa; quatenus autem complicitem concernit, etiam ipsius consensus est necessarius, præsertim cum, vt nonnulli Doctores tradunt, etiam in fauorem eius obliget Sigillum. At videndum, quando videtur reuelandum complicitis peccatum, an sit necessitas dicendi hoc peccatum complicitis in Confessione esse dictum: fieri enim potest vt hoc non sit necessarium, præsertim si pœnitens extra Confessionem consilij causâ totum narret eo animo, vt liceat ad eundem

dem

dem finem eius scientia Cōfessario uti, quasi in Confessione dictum non esset. Tunc sane minor erit difficultas, quia erit tantum Secretum naturale, quod non obligabit cum graui detrimento, ita ut tunc facile contingat sufficere consensum ipsius pœnitentis, ut Suarez dixit. Si verò usus postulet, ut dicere conueniat in Confessione hoc esse detectum, aut resciturus sit complex, saltem occasione Confessionis esse suum peccatum detectum, iam vertitur præiudicium Confessionis, quæ reddetur tali reuelatione odiosa, nisi accesserit consensus complicitis, qui peti poterit, si Sacerdos dicat quamdam personam esse sibi confessam; & si ei placuerit consentire, se aliquid cum ipso tractaturum de consensu illius personæ in vtriusque utilitatem: si neget complex consensum, filebit Sacerdos; si annuat, Christianâ prudentiâ cum ipso vlteriùs aget. Similem ferè modum Doctores dicunt posse seruari, quando Sacerdos aliquid oblitus est facere, aut aliquem alium defectum in Confessione admisit, & ut eum corrigat petit licentiam loquendi de Confessione cum pœnitente ab ipso, & si annuat, petit ut velit redire ad confessionale, se enim habere aliquid ibi dicendum & supplendum. Ex dictis patet, verius esse, non licere occasione Confes-

*Quomodo
aget Sacerdos
qui in
aliquo defectu
audiendo Confessionem.*

Confessionis, præcipuè si ex tali occasione id fieri sciendum esset, procedere per obtentam veniam à pœnitente, in foro externo vel ad exemplum aliorum, ad accusationem aut punitionem complicitis, hoc enim redderet Confessionem odiosam: quamvis consequenter loquendo ad sua principia cum quibusdâ limitationibus aliter loquatur Suarez: cui etiam assentimus, si loquamur in casu in quo diximus non requiri consensum complicitis ad reuelationem sui peccati; præsertim quando nullo modo poterit resciri id fieri ex Confessione. Unde patet, non licere Prælato, cum consensu confitentis, ex scientia ex Confessione accepta, procedere ad depositionem complicitis, qui officio suo abusus fuerit peccando cum pœnitente, nisi fortè pœnitens querelam extra Confessionem repetat, & nullo modo vel suspicio futura sit, occasione Confessionis eiusmodi depositione fieri. Quæ doctrina iuuatur per eâ quæ tradidimus supra Cap. XIII. Patet etiam, non licere Confessario, qui audiuit Petrum confitentem se peccasse cum Paula, Paulæ negare absolutionem, etiamsi non fateatur se complicem fuisse in delicto tali, sed dicat si semper castè vixisse. Potest tamè eam cautè interrogare, (vide modum apud Viualdum) non in principio, sed inter alia

*Ex Confessione cum
venia pœnitentis non
est accusandus aut
puniendus
complex.*

alia obiter, dissimulando omnino si neget, & alia occasione ad integritatem Confessionis hortando. Sanè Beia putat, Sacerdotem, si examinando Paulam, reuelet Petri Confessionem, obnoxium fore pœnis Canonis, Omnis vtriusque. ita 3. p. casu 9. Neque magnum vsum video eius quod Sà monet v. Absolutio, n. 15. prudenter & cautè de consensu alterius confitentis hunc mendacij esse coarguendum: omnibus enim periculis consideratis, verius videtur, vt dixi, potius agendum esse hîc tutissima via, & relinquendum esse suæ conscientia hunc confitentem, quando secundum prudentiâ suam interrogâdo, vt dictum est, suo munere functus fuerit Confessarius. Accedit, quòd non sufficiat consensus pœnitentis ad reuelandum peccatum complicitis, vt diximus Item si Paula fateatur peccatum, & Petri Confessio, quæ iam præcessit, nihil tale habeat, complici Paulæ nullo modo hoc aperiatur. Si extra Confessionem sciret Confessarius omnino certò ex complice, hanc personam viuere in concubinato, non absoluat eam, nisi fateatur peccatum; ne tamen reuelet eius defectum, propter astantes dicat formam deprecatoriam. Ita Henriques lib. 3. de Pœnitentia cap. 20. num. 6.

Ceterùm non parux quæstionis est, An
Confes-

Confessarius propter correptionem fratrem nam debeat aut possit à pœnitente extorquere complicem? Disputat hoc Bañes in 2.2. q. 23. art. 8. Petrus Ledesma de Pœnitentia cap. 22. Suarez Tomo 4. in tertiam partem D. Thomæ disp. 34. sect. 4. & videtur inter recentiores Theologos de hac re controuersia nonnulla fuisse.

De correptione complicitis ex Confessione.

Ego duplici de causa existimo, improbandum esse, si Confessor extorqueat complicem, ut etiam corripiat aut corripere curet. Primò, quia fit iniuria Sacramento, quod naturâ suâ tale Secretum postulat, quasi detectio esset facta soli Deo, ad solius confitentis emendationem; adeò ut non debeat accusatio huius fori ad externum forum deriuari, aut ad correptionem alterius. Quare si reuelatio complicitis non sit necessaria ad explicandum proprium peccatum, non potest Sacerdos ad vllum alium finem eam vrgeri, præcipuè cum nec liceat pœnitenti eam facere; & ut faciat, sicut iam supra diximus, Secretum Confessarius id seruare debet. Certè neque proprium nomen, ut aliàs monuimus, tenetur pœnitens dicere; multò minus sui complicitis, si non aliud accedat. Si autem est necessaria, potest pœnitens Confessario complicem secundum dicta superius reuelare in eum finem ut se accuset, sed

Responsio negans.

M omitti

omitti debet omnis correctio, monitio, pun-
 nitio complicitis ex hac reuelatione, quia
 hæc non est necessaria ad explicandum &
 emendandum proprium peccatum. Secun-
 dò, quia fieret etiam iniuria complicitis: quia
 etiam si meritò corripendus sit, non est ta-
 men corripendus nisi ordine à Christo præ-
 scripto; cui ordini repugnat ipsum corripere
 ex Confessione Sacramentali, cum ipsius
 Secretum hæctenus etiam in fauorem com-
 plicitis redundet, vt non possit ipse vllò mo-
 do prodi per illud, nisi quatenus necessarium
 est ad explicationem peccati ipsius pœnitentis.
 Quare etiam in casu quo pœnitens tene-
 tur corripere Petrum de peccato suo, non
 est conueniens medium vt Confessario suo
 reuelet peccatum Petri in illum finem, vt
 ipsius operâ fiat correptio: si enim alio mo-
 do corripere aut ad correptionem venire
 non potest, non tenetur corripere; si potest,
 tenetur illum alium modum adhibere, hoc
 relicto. Quamuis enim hic modus sit se-
 cretus, non tamen est licitus: quia in iniu-
 riam cedit Sacramenti; & quomodo sit cor-
 ripiendus proximus, alium modum Chri-
 stus constituit. Si licitus esset modus qui est
 per Confessionem; correptio ordinariè, pro
 secretiori via amplectenda, tentaretur per
 Confessionem, quod esset insigne grauamen

men
 pecca
 quàm
 ra, cl
 ne co
 licent
 te, Co
 ergo p
 uerte
 ri ad
 debes
 quò n
 fessio
 vt tei
 piend
 autem
 ad ex
 nim p
 terni
 dine;
 defici
 possit
 Bañe
 possit
 vbi i
 Conf
 poter
 lit, n
 nem

men Sacramenti. Deinde diximus supra, peccata illa secreta alterius, tam complicitis quam non complicitis, in Confessione narrata, claudi Sigillo; & quidem sic claudi, vt sine complicitis aut illius alterius peccatoris licentia, esto habeat consensum à pœnitente, Confessor ea reuelare non possit. Non ergo potest de illis Confessor corripere. Aduerte ergo Confessor, non tibi rectè reuelari ad correptionem, quia Secretum seruare debes, cum eo ipso minus possis corripere, quò magis Secreto teneris. Præterea Confessio non est instituta vt corripas alium, sed vt teipsum, si non corripiendo, aut corripiendo, aut aliter peccaueris, accuses. Quòd autem non liceat ex Confessione tertium ad exterius tribunal deferre, patet. Non enim poterit ex Confessione transiri ad externi fori accusationem, deficiente certitudine; potest enim confitens falli aut fallere; deficiente probatione, cum pœnitens non possit in testem adduci, vt benè obseruat Bañesius: imò, vt diximus Cap. XIII. negare possit tale quid se in Confessione dixisse, vbi in maximas difficultates se coniciet Confessor, & ipse vt diffamator conueniri poterit. Et quid si pœnitens, vt maximè velit, non possit testari, quia fortè exceptionem contra eum habebit qui accusabitur;

*Non licere
accusare
complicem
ex scientia
Confessionis.*

quid aliud accedet Confessario ex eiusmodi præposterè suscepta accusatione, nisi mera confusio? & quomodo Iudici præstabitur in hoc casu iuramentum calumniæ à Sacerdote, nescio & animi quo istud peccatum reuelatur, & veritatis ipsius admissi? Quomodo hîc satisfaciet iudiciali ordini, qui requirit vt reo innotescat testis aduersarij, aut saltem, vt ipsi ea aperiantur per quæ in suspicionem testis facile veniat? Aut pœnitens detegitur, & erit sacrilegium; aut non detegitur, & erit calumnia. Quis enim non poterit quemuis calumniari & affligere, hoc surdo verberè subornati Confessarij? aut quis Confessarius volens sine onere probationis calumniari, id non poterit eo prætextu, quòd in Confessione tertij illud peccatum audierit? Absit, vt qui Dei iudicia exercent, Diuini arcani violatores hucusque admittant.

Quæres, an ergo nullus omnino casus occurrere possit, quo liceat Confessario exquirere extra Confessionem; quisnam sit complex, vt eum corripiat. Respõdet Banesius, quamuis ordinariè hoc non liceat, posse tamen occurrere casum quo liceat. Verùm ipse ita restringit eum casum, vt potius sit Metaphysicus, quàm moralis. Quis enim erit iste casus, vbi nemo præter Confessarium

rium

rium reperiri poterit qui ad corripiendum sit idoneus, & simul hoc concurret, ut inde nemo pusillorum, nemo ignorantium scandalizetur, putans Confessarium ex Confessione loqui? Quidquid sit de hoc casu, istud certum est, non licere poenitenti in Confessione detegere tertiam personam delinquentem, ut fraternè vel iudicialiter à Confessario corripiatur, vel ad bonum regimen externum; quid enim si iam sit fortè emendatus qui defertur? Oporteret ergo saltem istud etiam à poenitente priùs certò novisse: vbi & illud, an ille peccator sit exemplo perniciosus, & alia non sit via emendandi. Alioqui imprudenter hinc procedens, facilè turbat pacem in communitatibus, & inter coniunctos; ut taceam odiosum fieri Sacramentum. Deinde quàm facilè hoc maligno sæculo, si hæc fenestra pateat, continget criminatrices anus Prælato sua venialia confiteri, ut aliorum mortalia corripienda prodant? Absit iste abusus ab Ecclesia Dei. Absit & ille, ut aliquorum Religiosorum consensu Prælatus legem ferat, qua obligentur ad correctionem delinquentium singuli in Confessione non tantùm sua, sed etiam aliorum peccata referre. Imò neque probo, quòd quidam Dynastæ faciunt, qui certo tempore iurare cogunt rusticos se de-

Venialia propria ideo confitentes, ut aliena mortalia prodant, reprehendantur.

laturus quos nouerint damnum segetibus
intulisse, & deferentibus sic iuratis credunt,
puniuntque delatos absque alio testimonio
aut iudicio, ad vnius testimonium, omni ex-
ceptione seclusa: nam & abusus hic facile
intercurrit iuramenti. Quamuis enim in
negotio ciuili non ad eò magno, liceat Prin-
cipi vel Reipubl. interdum statuere, vt ad
testimonium vnius feratur sententia; tamen
propter periculum abusuum, non conuenit
ita fieri, vt diximus 2. 2. de Iustitia & Iure
Tractatu 6. cap. 1. dub. 14.

Verum, vt ad propositum redeamus, toto
cælo errant, qui putant per notitiam ex
Confessione sola acceptam, se posse vel Iu-
dicis vel accusatoris aut testis fori externi
adminiculum accipere. Terminatur illud
iudicium secretò in suo foro interiori cum
summo silentio. Nefas inde quidquam ef-
ferre ad forum exterius, etiamsi non pœni-
tentis iam confessi, sed alterius peccatum
concernat. Non fieret hoc sine sacrilegio
& odio Sacramenti. Cælesti æquatur hoc
iudicium, quia quod in eo solutum aut li-
gatum, tale habetur & in cælis: non itaque
inde aliquid ad humana tribunalia (quasi
eis obnoxium sit illud nostrum à quo nec
cæleste discrepat) tamquam à subordinato
tribunali transmittatur: neq; quisquam Do-
ctorum

et horum isti abufui fuffragatur; quamuis non
 negent, poffe ingruere cafum, vbi debeat
 iniungi pœnitenti, vt vel Confeffario vel al-
 teri extra Confessionem detegat compli-
 cem, ad fui peccati explicationem alioqui
 non neceffariò prodendum, vel alium pec-
 catorem, publicæ vel priuatæ neceffitatis
 caufa. A quo neque nos abhorremus: mo-
 dò id non trahatur in eam fequelam, qua
 fiat vt cum Sacramenti tam neceffarij de-
 trimento obtentæ vtilitati aliorum proui-
 deatur; quia non fatis eft extra Confessio-
 nem dici quod corrigendum fufcipitur, fed
 vti debet Sacerdos oculis antè & retrò, con-
 fiderans an fufficienti ex caufa ad hanc re-
 uelationem extra Confessionem inducat
 pœnitentem, & an nihil scandali fequetur
 ex eiusmodi inductione, reuelatione & ef-
 fectu reuelationis. Sanè fi per Confessionem
 Sacramentalem accepta notitia, ordinariè
 liceat corripere complicem aut alium ter-
 tium, non opus eft confenfu pœnitentis, vt
 fuo munere fungatur Confeffarius. Si verò
 non conuenit ita fieri, vt nos exiftimamus;
 etiam cum confenfu pœnitentis, quem for-
 tè extorfit perfuadendo licere & conueni-
 re, vt non folum in Confessione detegatur,
 fed etiam foris corripiendi licentia detur,
 nihil tale licebit; eft enim confenfus ab in-

uoluntario, per ignorantiam, extortus. Vt
 tota ista res ponatur ob oculos; Quando
 propter peccatum pendens adhuc & con-
 tinuatum per malum propositum compli-
 cis vel alterius peccatoris à pœnitente in
 Confessione detecti, putatur oportere fieri
 correptionem fraternam vel paternam (ju-
 diciali enim sola occasione Confessionis
 suscipi omni casu improbamus) oportet
 examinare, an pœnitens lege aliqua teneat-
 ur, præueniendo Confessionem ad corri-
 piendum vel accusandum istum peccato-
 rem: si enim teneatur, debet ei iniungere
 Sacerdos vt faciat, monendo ipsum offi-
 cij sui; & euidens est, non opus esse alicuius
 ad hoc licentia, cum Superioris lege
 euidens sit ad hoc ipsum pœnitentem te-
 neri. Quia tamen posset odium aliquod
 Confessioni inde creari, & non est necessa-
 rium sciri in Confessione fuisse monitum
 pœnitentem huius suæ obligationis, fortal-
 se expediet interdum pœnitentem eiusmodi
 casu, ita sibi incumbens onus explere,
 vt nullam faciat mentionem Confessionis.
 Si nulla lege teneatur pœnitens ad corre-
 ptionem aut denuntiationem vel accusatio-
 nem, caueat in primis Sacerdos, ne cum
 odio Confessionis ei suadeat accusationem
 in foro contentioso: imò tunc ne quidem
 corre-

correctionem fraternam aut paternam conuenienter ei suadebit in Confessione, aut statim postea; neque expedit ut ipse eam nomine poenitentis in se suscipiat, propter pericula, quæ frequenter subsunt, conflandi odium aliquod inde Sacramento. Ceterum si & istis periculis abundè caueatur, & aliter non possit fieri necessaria correptio scandalosi alicuius & adhuc continuandi valde noxij peccati, potest fraternè aut paternè Confessor talem peccatorem corripiendi onus in se suscipere; & cum venia poenitentis, qui per se deberet corripere, nisi verecundia aut quid simile obstaret, secretò eum monere, manendo in primo gradu correctionis fraternæ inter Confessorem & ipsum solum, & in omnem euentum non vltius progrediendo. Vnde colligo, non benè eos facere, qui mittunt poenitentes ad Superiorem; ut ipse, intellecto complice, eum puniat, deponendo ab officio, aut aliter in foro externo.

Quæres, an cum consensu solius complices, sine licentia confessi, possit Sacerdos cum complice loqui de suo peccato. Respondeo, nullo modo posse, quia ex consequenti in eiusmodi colloquio reuelaretur peccatum poenitentis sine eius licentia. ita Nugnus in Supplementum q. 11. art. 2.

M 5 CAPVT

*Casus ubi
possit Con-
fessor com-
plicem vel
tertium ex
Confessione
corripere.*